

3/4

SCHAATSEN IS EEN FEEST

DOCENTENHANDLEIDING

Nederland is een echt schaatsland. Al tweeduizend jaar geleden gleden mensen over het ijs. In 1882 werd de KNSB opgericht, de Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond. Ook nu is schaatsen nog heel populair. En door alle kunstijsbanen en tijdelijke ijsbanen, kunnen we zelfs schaatsen zonder dat het vriest.

In aanloop naar het nieuwe schaatsseizoen, stelt de KNSB lesmateriaal beschikbaar voor basisschoolleerlingen uit de groepen 3/4, 5/6 en 7/8. Leerlingen maken kennis met de verschillende disciplines in het schaatsen, leren over veiligheid, nemen een kijkje in de geschiedenis van de sport, ontwerpen hun mooiste schaatspak en hun favoriete inline-skate en kunnen oefeningen doen zodat ze straks zo goed mogelijk voorbereid op het ijs staan.

Start van het programma

Omslag

Vraag voordat u de werkboekjes uitdeelt wat de leerlingen al weten over schaatsen. Hebben ze zelf al eens geschaatst? Hebben ze thuis schaatsen? Hoe zien die eruit? Zijn ze weleens naar een schaatswedstrijd geweest? Kennen ze een beroemde schaatser? Wie weet er een schaatsbaan in de buurt? U kunt ook een woordweb maken met het woord *schaatsen* in het midden. Welke woorden horen allemaal bij schaatsen? Deel vervolgens de boekjes uit en laat de leerlingen hun naam op de omslag schrijven.

Tip: Op <https://www.schaatsen.nl/lespakket/video/> vindt u filmpjes van de diverse onderdelen van de schaatsport.

p 2,3 werkboekje

Lees de teksten. Bekijk het schilderij van Hendrick Avercamp. Wat doen de mensen op het ijs?

Er zijn meer antwoorden mogelijk, bijvoorbeeld schaatsen, spelen, vallen, praten, lopen en ijshockeyen.

Wat valt op aan de kleding van de mensen op het ijs?

Meerdere antwoorden mogelijk, bijvoorbeeld de vrouwen dragen lange jurken en de mannen wijde broeken tot hun knie. Veel mensen hebben hoeden op, niemand heeft een trainingspak of joggingbroek aan.

Welk woord is weg? De leerlingen zoeken de ontbrekende woorden.

Antwoorden: koud, raam, ijs, muts, schaatsen, ijs, schaatsen

p 4,5 werkboekje

Wat heeft Sven Kramer allemaal nodig als hij gaat langebaanschaatsen? De leerlingen zetten een rondje om de dingen die hij nodig heeft,

Antwoorden:

Noren (dit zijn speciale schaatsen waar je extra hard mee gaat. De ijzers zijn langer dan bijvoorbeeld bij kunstschaatsen of ijshockeyschaatsen. Hier zie je een klapschaats. De hak van de schoen kan losklikken van het ijzer.)

Schaatspak (een schaatspak zorgt er ook voor dat je extra snel kunt schaatsen. De wind glijdt langs het superstrakke, gladde pak.)

Bril (Sven Kramer gaat zo hard, dat er veel wind in zijn ogen komt. Hij wil natuurlijk geen traanogen of bijvoorbeeld een vliegje in zijn oog. Daarom zet hij een bril op.)

Een jas is verstandig als de kinderen zelf gaan schaatsen, maar wordt niet gedragen bij wedstrijden. Een helm zie je

I G T S P W U S
 O K P S K B M T
 A U A Q H J U A
 W N B S V E N A
 F S T S H W U H
 A T M N H M U C
 A I T S O L B S
 S J E L H R U T
 D S T S K W E A
 Z S N E L C U N

soms wel bij schaatsen op televisie, maar dat is bij shorttrack. Hierover lees je meer op bladzijde 8,9.

Vroeger waren schaatswedstrijden anders dan nu. Welke woorden horen bij vroeger en welke bij nu?

Vroeger: natuurijs, houten schaatsen, buiten, wollen muts.
 Nu: kunstijs, noren, binnen (soms zijn er nog wel buiten wedstrijden. In 2012 werd het EK allround zelfs gereden op een buitenbaan in Boedapest.), strak pak.

Bij Huh? Hoe zit het? Zetten de leerlingen een rondje om het goede antwoord.

Antwoorden: 1a, 2c

De leerlingen zoeken in de woordzoeker de woorden schaats, snel, sven, kunstijs en noren.

p 6,7 werkboekje

De leerlingen zoeken bij iedere sport een geschikte schaats.

Antwoorden:

Rolschaatsen - schaats 3

Langebaanschaatsen - schaats 1

Kunstrijden - schaats 2

Welke verschillen tussen de schaatsen zie je?

Meerdere antwoorden mogelijk, bijvoorbeeld de lengte van de ijzers, de hoogte van de schoen, wel of geen wieltjes, de kleur, de hak.

De leerlingen ontwerpen hun eigen schaatspak.

De leerlingen vullen de ontbrekende woorden in bij het verhaal van Britt. Ze kiezen uit: ijs, sprongen, kunstrijden en jaar.

Antwoorden:

Jaar, kunstrijden, ijs, sprongen

p 8,9 werkboekje

Bij shorttrack rijden er veel schaatsers tegelijk op de baan en ze rijden ook nog eens supersnel. Daarom hebben shorttrackers allemaal beschermende kleding aan. Welk kledingstuk beschermt welk lichaamsdeel? Trek lijnen.

Antwoorden:

Hoofd - helm

Benen - scheenbeschermers

Handen - handschoenen

Nek - nekbeschermer

Bovenlijf - speciale trui met bescherming

Al deze bescherming zorgt ervoor dat je geen snijwonden krijgt als je valt. Schaatsen zijn heel scherp.

Bij *En...actie!* Oefenen de leerlingen met schuin hangen. Benadruk dat het echt belangrijk is om elkaar goed vast te houden. De leerling die rechtop staat, mag nooit zomaar loslaten!

Na het lezen van het verhaaltje over Sjinkie Knecht, bedenken de leerlingen welke woorden bij Sjinkie passen.

Antwoorden: snel, ijs, medailles.

INLINESKATEN
Schaatsen kan ook in de zomer. Niet zo heet je, maar op de straat! Schaats, maar ook dat heb je het warmste gearmande!

De kinderen herinneren zich allemaal op schaatsen. Maar wie doet wat? Zet een lijntje tussen het juiste kind en het juiste woord!

IN DE WIND WALKEN EN WEDDINGEN
DE SCHAKEL OP DE STEEPTE, IN DE SCHIENEN
DE VERBODEN LANGE WEDDINGEN OP MEER WEDDINGEN
DE VERBODEN SCHIENEN, DE VERBODEN WEDDINGEN

Snelweg Strand Steep
Skatebaan Weiland Schoolplein
Parkeerplaats

TEKENEN
Teken hieronder de minste minste skate die je kunt bedenken. Het kan heel anders zijn. En vergeet de wieltjes niet!

Wist je dat...
De meeste inline-skaters rijden alleen maar op de skatebaan, maar er zijn ook mensen die op de straat rijden.

p 10,11 werkboekje

Op welke plekken kun je allemaal skaten?

Antwoorden:

Skatebaan, parkeerplaats, schoolplein, steep.

Welke schaatssport doen de kinderen?

Antwoorden:

- 1 kunstrijden
- 2 shorttrack
- 3 langebaanschaatsen
- 4 shorttrack

Ontwerp je favoriete inline-skate en versier hem.

FEEST VOOR DE FANS
Nederlanders kunnen goed schaatsen. De winnaar veel prijzen. En wat doet ze dat? Schaat!

HOE JUICH JIJ?
Als schaatsers gewonnen hebben, brengen ze juichende schreeuwen uit. En hoe juicht jij als je gewonnen hebt? Maak er een tekening van.

Wist je dat...
Het Nederlandse schaatsen is heel populair. Het wordt vaak op televisie uitgezonden.

IN DE ARREN-SLEE
In de arren-slee worden de schaatsers vastgehouden. Het is een soort draagband die over de schouders gaat. Het wordt vaak gebruikt bij wedstrijden.

Hoempa
Op de hoempa wordt vaak gedanst. Het is een soort muziek die wordt gemaakt met hoorns. Het wordt vaak gespeeld op feestdagen.

Wist je dat...
De hoempa is een soort muziek die wordt gemaakt met hoorns. Het wordt vaak gespeeld op feestdagen.

p 12,13 werkboekje

Hoe komen de winnaars in hun arrenslee bij de fotografen? Kleur de juiste lijn.

Antwoord: lijn drie gaat naar de fotografen.

Welke instrument zie je bijna altijd op de tribunes bij het schaatsen? Zet er een rondje omheen.

Antwoord: b, de tuba. De tuba is een groot koperen blaasinstrument. Je maakt geluid door met je lippen een soort trillende beweging te maken tegen het mondstuk.

De leerlingen tekenen zichzelf na een overwinning. Hoe juichen zij?

Kleur alle vakjes met een stip. Welk woord lees je op het spandoek?

Antwoord: Hup

ZELF SCHAATSEN
Wist je dat...
Het is belangrijk om veilig te schaatsen. Het is belangrijk om te weten wat je moet doen als je valt.

VEILIG SCHAATSEN
Welke woorden hebben te maken met veilig schaatsen? Zet daar een streep onder.
Helm
Handschoenen
Wak in het ijs
Schaar in het ijs
Samen met anderen
Iemand laten vallen

Op één been
Wist je dat...
Het is belangrijk om op één been te staan. Het is belangrijk om te weten wat je moet doen als je valt.

HET IJS OP
Als het heel hard bevriest, kan het ijs zo hard worden dat het niet meer mogelijk is om te schaatsen. Het is belangrijk om te weten wat je moet doen als je valt.

ZOEK DE VERSCHILLEN
Kun jij de vijf verschillen ontdekken in de twee plaatjes?

p 14,15 werkboekje

Lees de teksten over zelf schaatsen.

Zet een streep onder de woorden die te maken hebben met veilig schaatsen.

Antwoorden:

helm (beschermt je tegen het harde ijs als je valt, natuurlijk is het ook fijn dat je geen koude oren krijgt!),

handschoenen (als je valt, kan iemand over je vingers schaatsen. Met handschoenen zijn ze beschermd.),

samen met anderen (samen schaatsen is beter dan alleen. Als er iets gebeurt, kan de ander hulp halen. En het is ook nog gezelliger!).

Bij *Op één been* proberen de leerlingen een minuut op hun ene been te staan, en daarna een minuut op hun andere been. Als dit een makkie voor je is, kun je het ook eens proberen met je ogen dicht.

Zoek de vijf verschillen./

KPN JUNIOR SCHAATSClub

Heb je al zin gekregen om te schaatsen? Ga dan snel naar de website www.schaatsen.nl/jeugd. Daar vind je de leukste schaatsclub van Nederland: de KPN Junior Schaatsclub! Je kunt je daar aanmelden en meedoen met acties en leuke prijzen winnen. En je leest er veel nieuwtjes over schaatsen en skaten.

Uskoude mop

Geniet de duizendpoot wil in de winter gaan schaatsen. Maar als hij al zijn schaatsen alsnodig aan heeft, is het zomet!

Advertentie in de krant: 'Te koop, tweedehands sneeuwpop.'

Kleur mij in!

MELD JE AAN!

Als fan van de KPN Junior Schaatsclub heb je veel voordelen:

- Jij mag je in de buurt kunt schaatsen;
- Kans op gratis tickets voor toptoernooien, zodat jij onze schaatselden kunt zien in het nieuwe Tref!;
- Je ontvangt als eerste alle nieuwtjes en speciale acties en tickets!

GA HIERVOOR NAAR SCHAATSEN.NL/ZEUGD

COLOFON:
Deze KPN Junior Schaatsclub is eenheid voor de KPN Junior Young Crews. Samen met met een aantal van de KPN Junior Young Crews, wordt in Groningen een samenwerkend onderwerpsverband van de KPN Junior is onderwerpsverband. Pagina 10: 2014.

p 16 achterkant

Enthousiast geworden? Op schaatsen.nl/jeugd kun je je gratis aanmelden voor de KPN Junior Schaatsclub.

Je leest er nieuwtjes, zie waar je in jouw buurt kunt schaatsen, maakt kans op gratis tickets voor toptoernooien en er zijn leuke acties waaraan je kunt meedoen.

Hoofdsponsor KNSB

COLOFON:

Deze leerlijn Schaatsen is ontwikkeld voor de KNSB door Young Crowds. Gerealiseerd met een bijdrage van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de KNSB. De inhoud is auteurs-rechtelijk beschermd. Fotografie: H. Snoep, P. van Es.